

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Djecezia częstochowska na straży moralności.

MOTTO: „Cywilizacja prawdziwie godna człowieka musi być chrześcijańska” (Mickiewicz „Księgi” t. V).

I. Już przebrzmiały formalności, związane z wprowadzeniem na stolicę biskupa częstochowskiego. Po uczczeniu się tych szumów w wielkiej części uroczystych i miłych, w pewnej części czczych i urzędowych, życie wróciło do codziennej, szarej normy. My, Polacy lubimy odbywać obchody, urządzić uroczystości, bo jesteśmy narodem bardzo szlachetnym. Ale uroczystości największe potrafimy zmarnować, bo jesteśmy narodem przeraźliwie płytkim. Ponieważ i tę uroczystość zmarnować możemy, a jest ona bardzo ważną sposobnością do ogromnej i świętej pracy odrodzeniowej na rodzie, dlatego postanowiliśmy rzucić w tę jałową ciszę parę zasadniczych myśli, by ocknęło się społeczeństwo i uświadomiło sobie, co naprawdę oznacza taka uroczystość.

Utworzenie djecezii w Częstochowie ma bardzo wielkie znaczenie dla życia całego narodu polskiego, bo Częstochowa była stolicą życia religijnego i narodowego Polski. Od rozkwitu ducha tu u stóp Jasnej Góry zaley tak wiele, iż trudno to i wypowiedzieć.

Fakt utworzenia djecezii ma ogromne znaczenie dla inteligencji miejscowej. Inteligencja polska wogóle jest chora pod wieloma względami. Największą chorobę jej stanowi pustka duszy, brak tego, co istotę inteligencji stanowi, t. j. brak prawdy życiowej, pewnej i stałej. Nie posiada ona prawie żadnych zasad życia duchowego, ma tylko szlachetne instynkty. Ogół inteligencji polskiej, to gromada ludzi, którzy wdarli się na jakis pagórek, niepiszący nad chmury, odkryty wieczną mgłą, bez widoku na błękit nieba i tam szuka gwiazd i czeka słońca. Ktoś to powiedział, że najlepszą psychologią polskiego inteligenta jest utwór Sienkiewicza „Bez dogmatu”. — Tak, w Polsce żyje za wielu bezdogmatowców, bez stałych zasad, bez jasnego poglądu na świat; owszem, uważają te pustkę za objaw postępowości i wyższości ducha. I co za skutki z tego? Oto wieczna gonitwa za drobizgami życia, zatrata wiecznych celów człowieka, zdegradowanie jego godności. Każdy inteligent polski czuje prawdę słów zlanego poety:

„Bez Boga duch się wiecse mój
Po smutnych szlakach ziemi
I znikomości ludzkiej proch
Skrzydłami zmiata swemi”. (Dębicki).

Tak więc skrzydła, zamiast służyć duszy do lotu w słońce, służą do zamiatania prochu po ziemi. I to ma być wyższość inteligenta nad prostakami! Tę samą prawdę wyjął z serc milionów Wyspiański, gdy wołał:

„Duch się w każdym powiewiera,
ze czasami dech zapiera;
takby gdzieś heł gnało, gnało,
takby się nam serce śmiało
do ogromnych wielkich rzeczy
a tu pospolitość skrzyczy
a tu pospolitość tłoczy,
włazi w usta, uszy, oczy;
duch się w każdym powiewiera”.

Oto niedola bezdogmatowców! I ja kież sily mogą wyzwoić duszę ludzką z niewoli doczesnych drobizgów? — Czy może prawdy naukowe? Przecież! Pisze Kraszewski w „Kłosach”. „Nic niema niepewniejszego nad prawdy naukowe, które z dnia na dzień mogą być odrzucane. Czytajcie więc np. chemię i fizykę z przed lat 50 i pomyślcie nad tem, że i nasza chemia i fizyka za lat 50 taka samą będzie miała wartość. I na takichto podstawach chcecie ugruntować nową moralność i nowe prawa społeczne?” Więc na chemię się oprzeć? Czy można na własną odpowiedzialność narzucić komus pierwszą lepszą teorię filozoficzną, by jej całe życie podporządkować? „Hipotezom nie będę z siebie składał

ofiar” odpowie słusznie za Foersterem. Więc chyba zostać włóczęgą do chowym i tulać się po różnych opiniach, żyć bez steru i celu, z dnia na dzień. I czy taka inteligencja ma z czem iść do robotników i do ludu? Czy może przodować w postępie prawdziwym?

Ta nędza dusz jest czemś tak modym, tak pospolitym, że uchodzi za dobry ton, za coś naturalnego. Najgorzsze to, że zaraża się tą pustką młodzież kształcąca się; traci ona widno-

krag wieczności i poczucie wieczystości swych przeznaczeń. „Z życia zniknęły wszelkie prawdy ponadświatowe, biada Foerster, miasta zapełniły się filistrami, którzy spacerują ze swą nędzą po bruku i ze swego filisterstwa czynią filozofję moralną”. Znikła z życia ta boska dążność do szczytów moralnych, która nadaje wyższy blask każdej najdrobniejszej czynności i czyniąc ją cnotą, nasycia ducha właściwym mu pokarmem. O zaiste, oto źródło upadku inteligencji! I czegoż potrzeba do naprawy? Dogmatu. Niezmiennej, wiecznej prawdy nie w szufladzie, a w duszy. Powiedział Mickiewicz: „Krzyż na Golgocie nikogo nie zbawi, Jeśli kto w sercu własnem krzyża nie postawi.” Jan Soidrowski.

Dokoła sanacji stosunków gospodarczych

Ożywione narady stronnictw i polityków koalicji rządowej. Na czem polega plan sanacyjny min. Zdziechowskiego?

Warszawa. — Walka między planem finansowym P.P.S. a planem ministra skarbu Zdziechowskiego — oto zwięzła charakterystyka na tle dzisiejszego dnia politycznego i całokształtu sytuacji. Dzień dzisiejszy nie przyniósł oczywiście żadnego rozstrzygnięcia w tej walce.

Poza Sejmem odbyła się dziś narada przywódców Z. L. N., którzy rozpatrywali sytuację przy uwzględnieniu postulatów wysuniętych przez socjalistów, oraz zastanawiali się nad tem, czy istnieje możliwość dalszego utrzymania koalicji.

W dniu dzisiejszym o godzinie 10 rano ma się odbyć w gabinecie p. Marszałka Sejmu narada piątki koalicyjnej.

Przy tej sposobności należy stwierdzić, że błędne są poglądy, jakoby N. P. R. chciała pozostać nadal w koalicji na wypadek wycofania się zeń socjalistów. Wręcz przeciwnie jeden z liderów N. P. R. poinformował dziś przedstawicieli prasy, iż na wypadek wystąpienia z koalicji socjalistów, N.P.R. byłaby zmuszoną wycofać swego przedstawiciela z rządu.

Proces Huberta Lindego

Mowa prokuratora trwała 6 godzin

Warszawa. — Prokurator Rudnicki w długim trwającym 6 godzin przemówieniu starał się dowiedzieć, że Hubert Linde jest winien, gdyż poza niefortunną operacją kupna domu w Łodzi przyniósł uszczerbek Skarbowi w następujących wypadkach:

- 1) Kupno nieistniejącej cegły i budulca od Baur'a.
- 2) Renta rutniańska — kiedy zapłacono M. Lindemu 75,000 zł., wówczas gdy papiery nie zostały dostarczone.
- 3) Lombardowanie renty, prawie nie dozwolone.

Udzielenie gwarancji bratu ze stemplem P. K. O. i nie przeciagnięcie jej przez ksiązkę.

Kupno obligacji kolejowych.

W zakończeniu mówi p. prokurator: Nie mam dowodów, że na wszystkich tych operacjach zarabiał sam H. Linde — ale stanowczo twierdę, iż działał on świadomie na szkodę Państwa.

Podając charakterystyce osoby oskarżonych — p. prokurator — nazywa Lindego małym człowiekiem, którego w bagno wciągnęli mali ludzie.

Następnie przemawiał Radca Wernier, który coinał część cywilnego powództwa.

Mieszanie się Sowietów w wewnętrzne sprawy polskie.

Berlin. „Rul” donosi, że sowiecki przedstawiciel pełnomocny w Warszawie, Wojkow złożył w polskim Ministerjum spraw zagranicznych protest

W godzinach południowych p. marszałek Rataj odbył półtoragodzinną konferencję z min. skarbu Zdziechowskim, podczas której p. minister informował o swoich planach finansowych, w pierwszym rzędzie co do sposobu utrzymania równowagi budżetowej.

Koncepcja p. ministra Zdziechowskiego polega na zmniejszeniu wydatków państwowych przy równoczesnym wyznaczeniu nowych źródeł dochodu, względnie przez powiększenie dochodów z dotychczasowych źródeł (monopol spirytusowy, rozszerzenie podatku dochodowego, podwyżka taryfy kolejowej itd.).

W godzinach wieczornych p. marszałek Rataj konferował z wiceministrem robót publicznych Hansnerem. Podczas rozmowy wiceminister Hansner informował p. marszałka szczegółowo co do socjalistycznego programu gospodarczo-finansowego, przyczem p. marszałek, aby ten wpłynął na przedstawicieli innych klubów koalicji, by zachęcił wydelegować ze swej strony specjalistów do szczegółowego zapoznania się z planem P.P.S.

przeciwko aresztowaniu 50 ukraińców na Wołyniu. P. minister Skrzyński miał przyczec p. Wojkowowi, iż aresztowani będą wydani rządowi sowieckiemu.

Naogół rząd sowiecki miał poruszyć ostatnio kwestję położenia prawnej mniejszości słowiańskich w Polsce, powołując się na artykuł traktatu Ryskiego, który uprawnia Rosję sowiecką do pewnych poczynań w tym kierunku. Rząd polski w odpowiedzi miał wskazać rządowi sowieckiemu na przesładowania księży katolickich oraz byłych obywateli ziemskich Polaków na Ukrainie i Białorusi. Poselstwo sowieckie w Moskwie miało zaproponować rządowi sowieckiemu utworzenie mieszanej komisji do spraw mniejszości narodowych. Komisja ta rozwiąże kwestie sporne, powstałe wskutek wspomnianej wymiany zdań.

Z Moskwy donoszą, iż kwestia uprawnień mniejszości słowiańskich w Polsce została poruszona przez rząd sowiecki wskutek kategorycznego żądania rządów ukraińskiego i białoruskiego, które kładą nacisk na uregulowanie spraw mniejszościowych przed rozpoczęciem rokowań o zawarcie traktatu handlowego.

Staraniem Sodalicji Marjańskiej przy JASNEJ GÓRZE Konferencje Religijne

wyglasi
O. Godaczewski, Jezuita z Krakowa
Tematy:
1) Zasadę sympatii z autorami przy czytaniu 2) Cuda w Ewangeliach. [Ewangelię]. 3) Prawdziwe i fałszywe udrowienia.
W niedzielę 18 kwietnia o g. 4 p. p. w popołudniu i wtorek 19 i 20 kwietnia o g. 7 wiecz. w sali „Ogólnika Robotniczego”, ul. Krakowska 13. Bilety od 30 gr. do 1 zł. 50 gr.

Benito Mussolini, Dyktator Włoch, ocalony w zamachu na jego życie w dn. 7 b. maj

TELEGRAMY.

Dwulicowa polityka Niemiec.

Paryż. Op nja francuska komentuje żywo wiadomość o pertraktacjach Moskwy z Berlinem, uważając, że są wyznaczone przeciwko Lidze Narodów oraz wogóle przeciwko Zachodowi.

„Journal des Debats” podkreśla, że Niemcy prowadzą politykę na dwa fronty i wracają do tradycji Bismarcka. Francja powinna zatem mieć się na baczności, żeby polityka Locarna nie była pasywanem, poza którym Niemcy realizują program bismarkowski.

Paul Boncour o swej podróży

Paryż. Paul Boncour w wywiadzie z berlińskim współpracownikiem „Mitinga” oświadczył, że jest bardzo zadowolony ze swej podróży do Polski. Ataki prasy niemieckiej, skierowane przeciwko niemu — mówił deputowany francuski — są dla niego zupełnie niezrozumiałe. Obecny stan stosunków polsko-rosyjskich czyni niezbędnym utrzymanie straży granicznej i to właśnie miałem na myśli, gdy mówiłem o straży, jaką pełni Polska na wschodzie Europy. Prasa niemiecka podda krytyce to moje oświadczenie, które przecież jest tylko stwierdzeniem istniejącego stanu rzeczy.

Spadek franka

Paryż. Dalsza zwykła kursów dewiz obcych na giełdzie paryskiej wywołała w kołach ministerstwa skarbu zrozumiałe zaniepokojenie. Ogólnie uważa się, że przyczyn spadku franka francuskiego należy szukać przede wszystkim w zagranicy. Przypuszczenia te znajdują potwierdzenie w fakcie wielkiego rzucania na rynek w Belgii i we Włoszech franków francuskich, celem podtrzymania kursu waluty tych krajów. Poza tem w Holandii sprzedawano w ostatnich czasach wielkie ilości franków, jak stwierdzono, bez żadnej przyczyny. Jako jedną z wewnętrznych przyczyn spadku franka uważają zmniejszenie się francuskiego handlu zagranicznego. Zapowiedziane przez ministra sprawiedliwości środki zapobiegawcze przeciw spekulantom w lutymym zaczęły już obowiązywać.

Agrarjusze czescy przeciwko importowi bydła z Polski

Praga. Organ agrarjuszy „Venkov” występuje w artykule wstępnym przeciw polityce ministerstwa wyżywienia, które przez swoje zakupy na Węgrzech, w Rumunii, Jugosławii i Austrii czyni iluzorycznym zakaz ministerstwa przemysłu i handlu importu bydła z Polski ze względów weterynaryjnych. Dziennik wypowiada się ostro

Sen o wiosnie

Polne róże wieńczyły Jej skronie,
Szała z uśmiechem szczęśliwa, radosna,
Kwiaty sypiące po polskim zagonie,
— Wiosna!

Za nią ptaśzka pieśń płynię,
Taką rzewną, upolną, miłosną,
Strumyk szmerze cichutko w dolinie,
— Wiosna!

Tylko ludziom wciąż smutno, jakoś tęskno,
Zatośnie

I choć wiosna na dworze, ani myślę
o wiosnie!

Stanisław Piwowski.
Częstochowa, d. 17 IV 19.6 r.

Episkopat polski do biskupów katolickich całego świata.

W związku z przypadającą w r. b. 200-tną rocznicą kanonizacji św. Stanisława Kostki Biskupi polscy wystosowali do wszystkich Biskupów katolickich całego świata list, który podajemy poniżej w przekładzie na język polski:

Łostojny Arcypasterzu!
Choc Kościół katolicki zawsze u silnie popiera kult wszystkich świętych, tem jednak rządzi się prawem, że wobec szczególniejszych niebezpieczeństw ku szczególniejszym zwraca się patronom, którzy, czy to przykładem życia, czy wstawiennictwem modlitwy mogą być bardziej pomocni;

W obecnej chwili największe grozi niebezpieczeństwo od tej przedwczesnej wolności obyczajów, która codziennie zaraża dusze młodzieży i sprwadza je na bezdroża. Tej młodzieży należy koniecznie przyjść z pomocą.

— Już zaś taką pomocą stać się niewątpliwie może słoneczny wzór życia i skuteczne wstawiennictwo ukochanego patrona młodzieży, — św. Stanisława Kostki. Święty ten młodzieniec, który w kilkuletnim ledwo kwiecie młodości otrzymał już łaskę świętości dorajzale, posiada wszystkie warunki, ażeby serca rówieśników ku sobie pociągnąć i po drodze cnoty opieką swoją je prowadzić. Ażeby jednak ten wpływ zbawienny mógł osiągnąć, — jedno jest potrzebne, to mianowicie, ażeby święty ten młodzieniec, czczony dotąd czczią publiczną w pewnych tylko częściach Kościoła, też czesc odbierał w całym Kościele katolickim. — Dlatego, gdy na rok bieżący przypada 200-letnia rocznica kanonizacji św. Stanisława, usilnie proszę, ażeby Dostojność Wasza raczyła tę samą pro-

bę skierować do Stolicy Apostolskiej, którą przedkładać w tej chwili Ojcu Świętemu Biskupi polscy, ażeby święto św. Stanisława Kostki rozciągnięte zostało na cały Kościół.

Przy tej miłej sposobności zasylam Dostojności Waszej najpełniejsze wyrazy czci i kresle się najoddafszym sługą w Chrystusie Panu.

Z upoważnienia Biskupów Polskich Aleksander Kardynał Kakowski Arcybiskup Warszawski.

Kardynał Dubois dekorowany orderem Orła Białego.

Mons. Dubois, Arcybiskup Paryża, z wstęga orderu Orła Białego, którą otrzymał od p. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Wojciechowskiego. Order wierzony został przez abp. Polaka w Francji p. Chłapowskiego w asystencji ch. d'af. Szmeka i radcy Wozniackiego. Na Jego Eminencja zechciał łaskawie dać w następnym napisane życzenia dla Polski w następujących słowach: „Niech wiara katolicka będzie zawsze dla państwa Polski wziałdem jej jednoci, a tem samem stróżem jej honoru i przyczyną jej rozwoju”.

**NAJPIĘKNIEJSZE
POCZTÓWKI**

w sklepie
Gońca Częstochowskiego
II Aleja 26, tel. 50.

PRZEZ ZAKUPCONE SZKIELKA.

Tydzien ubiegły upytął nam pod znakiem trapiącego pytania: „Jak stoi dolar?” To pytanie bylo na wszystkich ustach, ploszyło sen z powiek statecznych obywateli, kupcow i przemystowcow, pracownikow umysłowcow i bezrobotnych, dluznikow i wierzyteli. Tem pytaniem watały przebudzone matzonki swym meżow odchodzących do biura, tem pytaniem zegnali się przyjaciele i znajomi wychodzący po trzecim seansie z kina, to pytanie wspaniewywał na różne tony p. Sciwarski na scenie „Nowosci” stowp o dolarze mówila wszyscy i wszędzie, o każdej porze dnia i nocy. A tymczasem dolar rósł, jak na drożdżach, przyprawiając o silny niepokój sfery rządowej.

Dopiero gdy około srody wyśrubowany kurs dolara spadł do 8 zł. 80 gr. wszyscy odetchnęli z ulgą.

A jednak walutowe niespodzianki wprowadziły w stosunki kupieckie wielką nerwowosc, ujawniając się głównie w przereźomnym podnoszeniu cen na wszelki przypadek.

Byłem świadkiem głębokiej narady grona domorosłych finansistów, którzy w „Cristalu” prowadzili dyskusję na temat ostatniego zatamania się kursu złotego.

— To wszystko dlatego, że rząd odmawia kredytow dla przemysłu — oznajmia pewien właściciel małego zakładu przemysłowego o wielkich aspiracjach do znacznych sum kredytu bankowego.

Przeciw tej tezie zaoponował jeden z kupcow.

— Ja uważam, że główny powód niski złotego, pusty skarb państwa, a tu tymczasem rząd nasz ma płacić jakąś ratę pożyczki amerykańskiej w dolarach. Wobec tego minister skarbu znalazł się w podobnych tarapatkach w jakich znajduję się kupiec, gdy nadejdzie termin płatności grubszego weksla, a w kasie znajduje pustki.

— Mojem zdaniem — odzywa się przedstawiciel pracującej inteligencji: — przesilenie walutowe powstaje głównie stąd, że za dużo mamy bezrobotnych pobierających darmo zapomogi państwowe, a zamiast temu zapobiegać rząd nam jeszcze powiększa klasę bezrobocia przez stosowanie w całej sła, a w kasie są pustki.

— Wicie państwo co? — odzywa się siedzący przy sąsiednim stołku popularny dywatec „Cristalu” starozakonnym mecnas od dolarowej waluty: — Ja myślę, że to jest tylko zemsta czarnej giełdy na p. Lindem. On nie dawał kredytu z P. K. O. żadnym kan torom wymiany, ani kupcom, to teraz czarna giełda wyśrubowała tak kurs dolara namyślnie, ażeby on większe odszkodowanie zapłacił skarbowi i państwu.

Tak czy owak ustalenie istotnej przyczyny chwiejności naszej waluty nie wpłynie na poprawę kursu złotego, do poki nie zostanie zmieniony wadliwy system szafowania pieniędzmi skarbowemi.

Wiete zaś powodow gkłada się na nasze niedomagania skarbowe, a w ich liczbie nie ostatnie miejsce zajmuje i ten, że górne sfery naszej państwowej

LECZNICA

dla przychodzących chorých z gabinetem lecznictwa fizykalnego
ul. Kościuszki Nr. 32 Telef. 565.

otwarta codziennie oprócz Niedzieli i Świąt od g. 9 do 1 pop. i od 3 pop. do 7 w. w lecznicy ordynują następujący lekarze:

od g. 9 r. — 10 r. **Dr. K. Parnowski** — choroby wewnętrzne i nerwowe
od g. 10 i pół — 11 i pół r. **Dr. L. Kędzierski** — [choroby, kobiece
od g. 3 — 4 po poł. **Dr. Wasilewski** — choroby wewnętrzne i dziecięce.
od g. 4 i pół — 5 i pół po południu **Dr. W. Kahl** — choroby kobiece.
od g. 6 pop. — 7 w. **Dr. St. Szwedowski** — choroby wewn. i dziecięce

Cena porady lekarskiej 3 zł.

Cena zabiegow lecznictwa fizykalnego (naświetlanie lampą kwarcową, lampą Soloux aparatem Bruninga'sa leczenie diathermia, d'Arsonwalizacja elektryzacja, masaż elektryczny (od 3 do 6 zł.). W abonamencie o 20 proc. taniej.

Polsce nie grozi wygłodzenie.

Alarmy, że będziemy sprwadzali pszenicę, są bezpodstawne.

Od dłuższego czasu szerzyły się alarmujące pogłoski, iż wywieźliśmy zagranicę o 60,000 wagonow pszenicy za dużo i skutkiem tego grozi nam samym wygłodzenie, względnie konieczność sprwadzenia znowu zamorskiej pszenicy lub maki, co fatalnie oddziała na nasz bilans handlowy.

Pogłoski powyższe okazały się bezpodstawne, tak oświadczył minister rolnictwa — dr. Kiernik, który „Kurjerowi Warszawskiemu” udzielił następujących informacji:

W roku 1925 zebrałiśmy naogół — 1,573,000 tonn pszenicy, 6,538,000 tonn żyta, 1,677,000 tonn jęczmienia i 2,311,500 tonn owsa, zbiory więc były dobre, wyższe około o 20 proc. od przeciętnych zbiorow w latach 1922—24.

Co do spożycia zbów w Polsce, to w okresie 1923 do 1925 wynosiła ona w przecięciu na głowę ludności: pszenicy — 42,7 kg., żyta 142,5 kg., jęczmienia — 39,1 kg., owsa wreszcie 83,9 kg. Normy powyższe zbliżają się do norm przedwojennych, a nawet, o ile chodzi o żyto, to je przewyższają.

Przy ustalaniu spożycia zbów w Polsce, należy wziąć pod uwagę jeszcze te ilości zbów, których potrzebujemy do nałożego obsewu naszej ziemi uprawnej. Otóż do obsewu i to obsewu starannego, potrzeba nam rocznie 198,500 tonn pszenicy, 885,000 tonn żyta, 221,500 tonn jęczmienia i 466,000 tonn owsa.

Po odpowiedniem więc przeliczeniu tych ilości zbów, które zebrałiśmy i po odliczeniu tych ilości, których potrzebujemy dla wyżywienia ludności i obsewu, okazuje się, iż w roku bieżącym możemy dysponować nadwyżkami przy pszenicy w wysokości 123,000 tonn, przy ży-

cie 1,478,000 tonn, przy jęczmieniu — 310,000 tonn, a przy owsie — 388,000 tonn.

Wywieźliśmy zaś w czasie od sierpnia 1925 r. do lutego b. r. pszenicy — 129,700 tonn, żyta 216,400 tonn, jęczmienia 115,000 tonn, owsa 52,600 tonn. Jedynie zatem wywieźliśmy całą nadwyżkę pszenicy, z pozostałych jednak gatunków zbów dysponujemy nadal znacznymi zapasami wywozowymi. Zaznaczyć przytem należy, iż wskutek zużożenia ludności w r. t. zmniejszyło się spożycie pszenicy na korzyść żyta, tak, iż prawdopodobnie nawet te ilości pszenicy, które w kraju pozostały, nie zostaną przez rynek wewnętrzny zużyte. Uwzględnić przytem wreszcie należy wielkie ilości kasz, ziemniaków i strączkowych, które w r. z. bardzo dobrze obrodzą, a stanowią bardzo ważny czynnik naszego odżywiania się.

Na podstawie tego należy stwierdzić, iż wygłodzenie nie grozi nam w roku bieżącym, grozi, nam natomiast niebezpieczeństwo nie sprzedania całej tej ilości zbów, które powinniśmy umieścić za granicą. W całej bowiem Europie żniwa zeszłoroczne wypadły bardzo dobrze, a zdolności finansowe i techniczne naszych firm eksportujących zboże są naogół — siłabe.

TELEGRAM!!!

Zawiadamiam Sz. Klientów, że sklep obuwia został przeniesiony z ul. Ogrodowej 14 na ulicę Panny Marii Nr. 10. Nadszedł wielki transport wszelkiego obuwia warszawskiego, wiedeńskiego i własnego wyrobu po cenach najniższych.

Z poważaniem Z. LANGNER.

Leczarz-Dentysta Stanisław PARCZYNSKI

ul. Dąbrowskiego 6, I piętro
Przyjmuje od 10-11 i od 5-7 r.

biurokracji: dyrektorzy nadzwyczajni, kontrolerzy i tp. pobierają zbyt wygórowane pensje jak np. owi dyrektorzy hut siąskich po 10, 15 tysięcy złotych miesięcznie, o czem tak rzewnie i w równym stopniu obrazowo pisał p. St. Jastrzębski w liście do Redakcji.

Zamiast sanację skarbową rozpocząć od zredukowania pensji podobnym dygnitarzom państwowym, rząd zwalnia całe zastępy najniższych funkcjonarjuszy biurowych, którym i tak w następstwie za przymusowe próżnowanie wypłaca zapomogi z funduszu bezrobocia. I to się nazywa oszczędnością!

A wysocy dygnitarze państwowi żadnej redukcji nie podlegają. Całe szczęście, że ich od czasu do czasu redukuje z intratnych posad... Urzędy prokuratorów.

Wobec ciągłych niedomagań skarbowych, obywatele wojnej Polski dzieją się obecnie na dwie kategorie: na tych, co nie mają pracy i na tych, co nie mają pieniędzy, czyli: na bezrobotnych i bezgotówkowych.

Czasy, jakie obecnie przeżywamy są istotnie ciężkie. Padają, jak spróchniałe cedry libańskie, solidne „fyrmy” kupieckie, a nawet prasowe przedsiębiorstwa, o czem świadczy bodaj zawieszona wydawnictwa „Expressu Częstochowskiego” wreszcie inne kłeski społeczne, jak manifestacje bezrobotnych, komitety do walki z drożyzną, katastrofy kolejowe, malwersacje, dancin-g, jazz-bandy i grasujące bandy brylanierzy trapią bezustannie nasze społeczeństwo.

Ate dodajmy sobie na pociechę, że „ni novi sub sole”, bowiem, plagii kłeski społeczne, trapiące współczesność,

przewidywały już księgi starego testamentu, w których tu i owdzie roz-siane są trafne aluzje do czasow nowożytnych.

Oto co naprzykład mówią owe księgi prozocze:

O modnych tańcach: — „Kołano o kołano tuc się będzie i botać na wszystkich biodrach będzie (ksiega Nahum II. 10).

O tryzurach à ta garçonne: „Przeto obfisi Pan głowy cerek syon-skich” (Izajasz III. 17).

O kinach: — „Macaja w ciemnościach, gdzie niemasz światłości” (Hiobowa XII. 25).

O jazz bandzie: — „Będzie harta i bęben i piszczałka i futnia” (I Samuelowa X 5).

O redukcji: — „Pomałuczku będą je wyrzucac od oblicza Twego” (II Mojzeszowa XXXII 33).

O Wincentym Witosie: „Poia też wasze i oliwnice wasze co najpiętsze pobierze a rozda sługom swoim. Przytem z zasiewkow waszych i z winic waszych będzie brał dziesięciny i rozda je komornikom swoim i sługom swoim. (Samuelowa VIII, 14, 15);

O monopolu tytoniowym: — Narabie sobie cedrow i bierze cyprys i dąb, albo to, co jest najmocniejszego między drzewem lesnem, albo wsadzi jawór, który za deszczem odrasta. I używa tego człowiek do palenia. (Izajasz X. IV, 14, 15).

Widzimy więc z powyższych przykładow, że mnóstwo faktow i zjawisk współczesnych uchodzących za „dernier cri” postępu i mody przewidywała już biblijna starożytnosc.

Acer.

Teatr, Nowości
Aloja Nr. 12.
Od niedzieli 18 do 21 kwietnia...

NA EKRAJIE: Największe arcydzieło!
MARY PIKSORP HRABIANKA POPYCHADKO

NA SCENIE:
Janusz Ściwiarski
Amelia Cielecka
z nowym repertuarem:

Na nowozbudowanej scenie
Mieczysław Dobrowolski
Kajka Zielińska

Kino T. Nowy
Niesmiertelne dzieło ANATOLA FRANCE'A

Sprawa Hieronima Krenkebilla
DWA WIELKIE OBRAZY:
Oraz historia z życia parafianki medycyjski

CHINCHINETTE i S-ka
Tragicomedja w 6-ciu aktach.

Podwójny program:
II program 8 aktów sensacji pełnych humoru

Kino UCIECHA
Wielka Sensacja!
Wielka Sensacja!

„Saeta obrońca królowny”
Dramat w 6-ciu aktach.

„Przygody Saety”
Subretta

W rolach główne: „SAETA”

Niezwykłe zjawisko.

„Święta”, która od czterech lat poci się krwią.

Prasa włoska podaje sensacyjne wiadomości o Helenie Ajello, dziewczynie z ludu, zamieszkałej w miejscowości Montalto, niedaleko miasteczka Cosenzy...

ZE SPORTU.
Między narodowymi „młach” hokejowy w Paryżu pomiędzy reprezentacyjnymi Francji i Belgii.

Wielka Sensacja!
Wielka Sensacja!

nie twarz jej przybiera taki wyraz, jakoby miała piękną wizję, która zdaje się tego dzieć jej fizyczne cierpienia.

Z czoła dziewczyny spływają krople krwi, sączące się z jakichś niewidzialnych ranek, krew sączy się też ze stop i z dłoni chorej.

Ten „cud” powtarza się już czwarty raz.

Dodajmy jeszcze, że w tym roku matkę Heleny Ajello, w okolicy serca, pojawiła się jakaś kiwawa plama, z której obficie sączyła się krew.

Oczywiście, ten „cud” budzi wielkie zainteresowanie i gorącą polemikę w kołach lekarskich Włoch.

Na miejsce tego niezwykłego zjawiska udają się kilku profesorów, którzy starają się zbadać ten ciekawy objaw.

Dr. Tarano widzi przyczynę tej zagadki psychologicznej w nadmiernej, wprost chorobliwej egaltacji religijnej Heleny Ajello. Prof. Tarano mówi, że jest to histeryczka, z nadmierne rozwiniętą manją „świętości”.

Charakterystycznym jest, że Helena Ajello była megays w klasztorze, lecz wydalono ją stamtąd właśnie z powodu tej „choroby”.

Helena Ajello uważa się wciąż za mniszkę, pomimo, że ślubów nigdy nie składała. Z natury jest słabowita, szczególnie źle czuje się w piątek każdego tygodnia, a w Wielki Piątek wiekianoc-

ny powtarza się z nią od czterech lat ta sama historia.

Dziewczyna czuje się potem bardzo osłabiona i długo nie może przyjść do siebie.

Prowadzi spokojny tryb życia i mówi, że chciałaby pojąć, jak najpiękniej ze swoją paronką św. Knią.

Helena Ajello cieszy się wielkim kultem ze strony ludu. — W miasteczkach i wsiach okolicznych uważają ją za „świętą”.

Tajemnicze promienie elektryczne.

Żyjemy w wieku niezwykłych wprost odkryć i wynalazków, o których dawniej nasi słuchali może megays jak słucha się legend o wielkich smokach, śpiących królowiach i wielkoludach...

Szczególniej rozwój techniki za naszych dni doprowadzi wielu wynalazców i uczonych do bajkowych wprost odkryć.

Stajemy bowiem wobec niezwykłego ciekawego wynalazku, jakiego dokonał angielski inżynier Urndell Matthews, który wynalazł nowe jeszcze meznane dotychczas promienie elektryczne.

Promieni tych oglądać nie można,

gdyż są niewidzialne a posiadają niezwykle ciekawe własności.

Można naprzykład, przy pomocy otwartej lampy, wylądować z małego silnika (motoru) elektrycznego, którego budowa trzymana jest w ścisłej tajemnicy, przez którego wypalającą, zatrzymać w pewnej odległości badacza w pełnym ruchu silnik elektryczny.

Jednak doświadczenie to jest jeszcze niczem w porównaniu z właściwością tajemniczych promieni, mających moc zapalania z odległości naboju prochowego.

Wynalazca dokonał całego szeregu prób i doświadczeń, które wypadły doskonale.

Przypuszcza on rzecz niezwykłe ciekawą i mianowicie widząc, jak wielką siłę mają owe tajemnicze promienie wychodzące z małego, w kształcie pudełka zbudowanego aparatu, przypuszcza, że jeżeli uda mu się zbudować wielki tego rodzaju aparat, to siła promieni proporcjonalnie się zwiększy, a wtedy stanie się on właścicielem niezwykłego wprost siły, która pozwoli mu zniszczenie wszystkiego co zechce z dalekich odległości ogniem.

Wynalazek angiela miałby niezwykle zastosowanie w razie wojny w walce z samolotami; wystarczyłoby bowiem skierować falę ozwiwych owych palących promieni na samolot zapalby się spadając na ziemię, pozostawiałyby jedynie stos popiołu i pogiętego przez ogień żelastwa.

Przedsiębiorstwo Budowlane KAROL PLUCIK w CZĘSTOCHOWIE, ul. JASNA 14

Firma egzystuje od 1900 roku.
Wykonujemy plany, kosztorysy i wszelkie roboty w zakresie budowy wchodzące w skład i powierzonych materiałów, oraz załatwiamy wszelkie roboty techniczne dla urzędów, państw i Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie.

Wpiszcie się w „GONCU CZĘSTOCHOWSKIM”

TAJEMNICA POCHODZENIA

Stumaczenie z angielskiego.

Craven przytkiła i twarz ukrył w dłoniach. Ella zbliżyła się do uspiętej snem wiecznym postaci i pochylwszy się nad nią bez trwogi, długo — długo wpatrywała się w pogodnie oblicze, napiętnowane majestatem śmierci. Opuszcła ich — zasnęły spo-

skłoniła go do odszukania jej. Została samotna, stojąca w posrodku zielonego trawnika, nad kamiennym basenem, z którego tryskała maia fontanna, skrapiając otaczające kwiaty w pełni rozkwitu. Ubrana była jak nieboszczka białą jak widać, w skromnej białej sukni, odstanającej z rąk i ramiona. Chcąc przywdziać jakakolwiek oznakę zarobry, dziewczętko odszukało między swemi rękawami szeroką, czarną szarfę jedwabną i przepasało ją u dołka kibici.

Stała milcząca, zrozpaczona, z rękami opuszczonemi w bezśmiłości swojej. Hugon, pomimo swego przynębie nia, musiał zauważyć, jak piękna była. Chciał coś uczynić, aby zbudzić ją z odrętwienia, ale nie wiedział jak się wziąć do tego.

— Ello! drogie dziecko! — odezwał się nareszcie — opaliz się stojąc tak na śniegu.

Drgnęła i spojrzała na niego z wyrzutem; potem popatrzyła na ręce swoje i wtróciła znów na niego oczy pełne smutku.

— To i cóż z tego — odparła; kto teraz dbać będzie o mnie? Nie mam już nikogo — nikogo na świecie!

— Nie mów tego, Ello! — zaprzeczył szybko. Czyż mnie już nie znasz? Westchnęła i oczy jej napętniły się łzami.

— Jestem przecież twoim przyjacielem — mówił dalej — a przyjaźni nie godzi się lekceważyć. Zresztą — dodał poważnie — czy sądzisz, że ona nie zamartwiałaby się, gdyby wiedziała, że przestajesz słuchać rad jej, z chwila

gdy cię opuściła?

W tej chwili zastanowił się, że postępuje z Ellą jak z dzieckiem, lecz także się z nią miał obchodzić. Spokojnie jej oczy, tak poważnie i niemal burzycyście patrzące na swa, znamięnowaty dziecięcą duszę, a piękna jak wiośmiane marzenie twarzączka zdradzała najcięższe wrazenie wewnętrzne; można w niej było czytać jak w otwartych księdze. Słowa jego zastanowiły ją widocznie; rad, że ją poruszył czemś, chciał dalej mówić, ale mu przerwała.

— Ach! gdybym wiedziała, że ona dba o to!... Ale co mnie najwięcej dołi, to myśl, że ona przestała już troszczyć się o mnie. Opuszcła mnie — na zawsze!

— Czyż tak zupełnie opuściła nas? — perswadował jej tagodnie. — Czyż duch jej przestał już czuwać nad nami? Myślimy o niej jak o obecnej wśród nas i wyobrażamy sobie, że duch jej skrzydłami swymi zawsze osłania ten stary dom, który tak kochała za życia. I nie powinnaś myśleć, że wraz z nią znikła miłość i światło twego życia. Pozostał ci towarzyszyć lat twoich dzieciństwa, który szerze cię kocha i zawsze z tobą będzie w dołi i niedoli.

— Czy to masz ty być, Hugonie? — spytała. O! gdybyś ty mógł naprawdę pokochać mnie troszczyć! mógł ją mi zastąpić! Ale nie; nigdy!

— u, zakrywszy twarz rączkami głośnie wybuchnęła płaczem.

Craven przycałował ją do siebie jak dziecko i on też, po dziecięcym przytuleniu głowie do niego, płakała, a Hugon nie wiedział jak ją uspokoić.

Gładzi ręką bujne jej włosy, które rozsypany się ciemną falą na ramiona, a czekał cierpliwie aż utuli się w swoim żau.

— I ty odjedziesz! — mówiła — wszyscy mnie odstąpił... pozostanę sama.

— Nie odjadę — pocieszał ją. — Odcieś niezwłocznie moje papiery i wystąpę z wojska. Zmęczony mnie kożąc życie i tak się stęskniłem za domem, że pozostanę zawsze w pobliżu Towers, tak, że będę mógł stawiać się na każde twoje wezwanie. Widzisz więc, że nie będiesz osamotnioną. A że i ja nie lubię być samotnym, więc chciałbym żebyś poszła teraz ze mną na obiad... Osusz tylko swoje ładne oczki i zapieć włosy...

— Ona lubiła widzieć je tak puszczone w swobodnie. Jakto ty?.. — Jesteś moim opiekunem, Hugonie! czy być może? Czy ona tego chciała?

— Było to ostatniem jej życzeniem.

— O! jakże się cieszę! jakże się serdecznie cieszę z tego!... Jak ona myślała o wszystkich, co mi mogło przyjemność sprawić! A teraz nie możesz już mnie odjechać! — dodała radośnie, siskając go. Nie opuszczaj mnie już nigdy i będę zawsze z tobą, jak byłem z nią.

Hugon nie miał odwagi rozpoznać jej złudzenia! namówił ją, aby przeszła z nim razem do jadalnej sali i posadził ją obok siebie u stołu, zmuszając aby, posiliła się czemkolwiek.

Tak im przeszedł pierwszy ich wieczor.

DRUSKIENIKI

zdrojowisko położone nad Niemnem i otoczone olbrzymimi lasami tosnowymi. Radio-czonne solanki. Chloro-bromowe. Kąpiele solankowe, kwasowęglowe, borowinowe. Hydroterapia. Elektroterapia. Kąpiele słoneczno-powietrzne. Plaża nad Niemnem. Kąpiele kaskadowe.

SUCHO, SŁONECZNIE, WESOŁO, TANIO!

Dużo spacerów i wycieczek. Rybołówstwo. Grzybobranie. Sezon od 15 maja do 20 września. Przed wyjazdem lub wynajęciem mieszkania prosimy zasięgnąć informacji, porad i wskazówek w biurze Zarządu: WARSZAWA ulica Marszałkowska Nr. 150, 1-sze piętro.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Piotrkowa niniejszym ogłasza przetarg oferty na budowę II p. murowanego domu czynszowego, Warunki, plany, sępe kosztorysy otrzymać można w Magistracie Wydział techniczny (ul. Kaliska 13). Termin składania ofert w zamkniętych kopertach upływa dnia 25 kwietnia 1936 r., o godz. 12 w połudn.

Magistrat zastrzega sobie swobodny wybór oferty jak również możliwość oddania budowy z wolnej ręki.

Magistrat m. Piotrkowa.

Jak Czestochowa uczy święto 3-go Maja?

Z zebrania organizacyjnego Komitetu obchodu

W ub. piątek o godz. 7-ej i pół wiecz odbyło się w Magistracie zebranie organizacyjne Komitetu obchodu 3-go Maja. Na zebranie przybyło około 30 zaproszonych przedstawicieli duchowieństwa, organizacji, instytucji, wojskowości i społeczeństwa. Przewodniczył prezydent dr. J. Marczewski, sekretarował zaś st. referent Magistratu p. Kozłowski.

Jak wiadomo, w tym roku święto 3-go Maja obchodzone będzie w Czestochowie ze szczególną uroczystością, bowiem poza przypadającym w dniu tym świętem Królowej Korony Polskiej i rocznicą Konstytucji odbędzie się nader uroczyste wręczenie berła Matce Boskiej Czestochowskiej przez specjalną pielgrzymkę i delegację ofiarodawczyń — kobiet polskich. Delegacja i pielgrzymka wraz z berłem przybędzie z Warszawy w dn. 3 maja o godz. 8-ej rano. Spodziewany jest również duży napływ pielgrzymek z różnych stron kraju, a m. in. przybycie wielkiej kompanji z Łomży z J. E. ks. Biskupem Jałbrzykowskim na czele.

Na zebraniu omówiono w ogólnych zarysach program obchodu. — Zbiórka odbędzie się o godz. 9-ej r. na Nowym Ryнку, przyczem przybywające delegacje i organizacje ze sztandarami ustawiane będą w ordynku pochodowym wzdłuż I Alei. Przed godz. 10 r. wyruszy na Jasną Górę majestatyczny pochód, którego czoło zajmie przybyła

delegacja z berłem. Delegacja ta będzie przyjechała na dworc przez Nar. Org. Kobiet, stanowiącą miejscowy Komitet wręczenia berła, poczem przyłączy się do pochodu obok mostu kolejowego. O godz. 10-ej i pół r. odbędzie się jednocześnie w kaplicy Matki Boskiej i przed świątynią klasztoru uroczyste nabożeństwo, przyczem do kaplicy, gdzie wstęp będzie dozwolony tylko dla 1200 osób za biletami, uda się delegacja, która po poświęceniu berła wręczy je uroczystie Królowej Korony Polskiej. Berko to będzie następnie przekazane wszystkim zgromadzonym pod świątynią. Kazanie przed świątynią wygłosi J. E. ks. Biskup dr. Kubina, w kaplicy zaś — ks. prałat Szlagowski z Warszawy. Zorganizowaniem pochodu, ustawieniem na placu pod klasztorem, jak i utrzymaniem porządku zajmie się Straż Ogniowa. Jak ustalono, wojsko, oddział policji a prawdopodobnie i delegacje szkół udziału w pochodzie na Jasną Górę brać nie będą, zajmą natomiast wcześniej wyznaczone im miejsca.

Po nabożeństwie wyruszy pochód powrotny, na placu magistrackim zaś odbędzie się defilada.

W zakończeniu zebrania postanowiono, iż w skład Komitetu obchodu wchodzi wszyscy obecni, skład zaś ścisłego Komitetu wykonawczego stanowi Straż Ogniowa w łączności z Komitetem wręczenia berła.

— Pięciolecie Drużyny Harcerskiej męskiej

Dziś, w niedzielę, z okazji pięciolecia 26-ej Drużyny Harcerskiej męskiej im. T. Kościuszki, odbędzie się w kościele katedralnym św. Rodziny o g. 9-ej rano nabożeństwo na intencje tejże drużyny. Po południu o godz. 4-ej odbędzie się w sali Straży ogniowej uroczystość pięciolecia drużyny, na program której złożą się śpiewy, popisy, wręczenie dyplomu drużynie, przemówienie opiekuna drużyny p. A. Zięmiczkiego, a następnie zabawa i tańce.

Wejście do sali Straży zł. 1,50 dla młodzieży harcerskiej i szkolnej 1 zł.

— Koncert orkiestry 27 p.p.

Dziś, w sobotę, oraz w niedzielę o godz. 4-ej po południu odbędzie się, jak to już donosiliśmy, koncerty doskonałej orkiestry 27 p. p. pod batutą kap. Sawickiego.

Koncerty wojskowe odbywać się będą stale w soboty i czwartki.

— Ubezpieczenie Straży Ogniowych od wypadków. Zarząd Zw. Okr. Straży Pożarnych pow. częstochowskiego ubezpieczył dotychczas następujące Straże w kasie strażackiej od nieszczęśliwych wypadków: Gnaszyn, Hutki, Wrzosowa, Kamienica Polska, Remblice szlach., Miedźno, Łobodno, Olsztyn, Walęców, Ługi Radły, Wąsosz, Bolesławów, Klepaczka i Czestochowa.

Pozostałe Straże winny bezzwłocznie nadesłać pisemne zobowiązania o przystąpieniu do kasy strażackiej, poczem zostaną ubezpieczone na koszt okręgu.

— Sprzedaż książek nieopracowanych przez Kościół.

W ostatnich omach pojawili się w różnych miejscowościach oszuści-sekciarze, polecając książki, wydawane przez adwentystów.

Wskazują się oni ze swoim towarem do biur i składów, by wyzyskiwać łatwo wiernych.

Książki posiadają rozmaite. Jedna z

nich nosi tytuł „Chrystus Zbawiciel nasz” przez E. C. White (Wydawnictwo „Piłoglot” — Bydgoszcz) bez aprobaty kościelnej.

Wobec powyższego, ostrzegamy publiczność przed nabywaniem wspomnianych książek.

— Trzecholecie istnienia i otwarcia sezonu K. O. S. „Victoria”

Dziś, w niedzielę Klub Ogólnosp. „Victoria” obchodzi uroczystość 3-letniego istnienia i zarazem otwarcia sezonu na rok 1936. — Program uroczystości zapowiada m. in.:

g. 9 m. 15 rano — zbiórka wszystkich członków klubu na boisku własnym przy ul. Krakowskiej 21; g. 9 m. 35 r. wymarsz w szeregu do kościoła przy dźwiękach orkiestry, g. 10 rano uroczyste nabożeństwo w kościele św. Jakuba; g. 11 — powrót na boisko, przemówienia, wręczenie dyplomów, odznaczenia i nagród, wspólna fotografia, poczem koncert orkiestry fabr. „Czestochowianka”; po przerwie obiadowej o godz. 3 po poł. na boisku klubu odbędzie się przy dźwiękach orkiestry zawody lekkoatletyczne, bieg żółwi na rowerach, gra w tennis i kręgle itp.

Uroczystość zgromadzi wszystkich członków oraz nader licznych sympatyków klubu „Victoria”.

— Z wieczerzy III-go Koła Młodzieży Polskiej.

Nowo-zawiazane Stow. p. t. „III-go Koła Młodzieży Polskiej” hufca żeńskiego” przy parafji Sw. Rocha, z pomocą patronatu tegoż koła urządziło w niedzielę uroczyste przyjęcie pięknej wieczerzy. — Na scenie prowizorycznej odegrano udalnie 2-aktówkę „Dla niłego grosza” oraz obrazek sceniczny p. t. „Nawrócenie”.

Deklamacje i śpiew podczas antraktoów urozmaicały wieczór, zakończony tańcami młodzieży przy dźwiękach orkiestry smyczkowej.

Skrómniutki dochód z przedstawień przeznaczono na sztandar, którego poświęcenie, ma się odbyć w pierwszych dniach maja r. b. Stowarzyszenie nie ma jeszcze własnej sali, a tylko dzięki zycz-

liwością s.óstr zakł. św. Anny (Rynek Włocławski 34), uzyskano na jakiś czas szczypty lokal.

Z prawdziwą przyjemnością patrzyło się na młodzież, która, zrozumiawszy po treść takiej instytucji w dziedzinie, gdzie instytucja tego rodzaju jest najwięcej potrzebna, ma gdzie spędzić dni wolne od pracy, kształcić swe umysły pod okiem ludzi starszych.

Na miejscu jest przeto apel do ogółu mieszkańców o popieranie tej pozytywnej instytucji. Młodzieży tej, która po większej części wychowana jest na bruku, puszczona samopas, trzeba koniecznie pomagać, tembardziej, że ona sama czuje potrzebę przyzwoitej rozrywki.

Młodzież, która ma swoje Stowarzyszenie, staje się inną, ambitniejszą i lepszą, bo musi się liczyć z instytucją, do której należy, powoli przeistacza się, nabiera cech szlachetniejszych, pozostaje — prawdziwie piękno i etyka. — Zatem nowej placówce „Szczęść Boże!”.

— „Chata za wsią”. Dziś, w niedzielę o godz. 6-ej wiecz. w teatrze „Ludowym” (Krakowska 13) odegrany zostanie piękny dramat ludowy w 5-aktach ze śpiewami i tańcami: „Chata za wsią”. — Ceny biletów wejścia b. niskie.

Dość należy, że orkiestra skompletowana została pod dyrykcją p. Majewskiego, chóry również powiększono.

Dalszy ciąg „Chaty za wsią” odegrany będzie w przyszłą niedzielę, dn. 25-go bm. p. t. „Dzieweczka z chaty za wsią”.

Niewątpliwie piękne przedstawienie zgromadzi nader liczną publiczność.

— „Bomby” szczęścia. Zw. Bezrobotnych i Pracowników Umysłowych podjął oryginalną imprezę do-

Na falach Kryzysu.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych

W mies. marcu zmniejszenie liczby bezrobotnych nastąpiło w następujących okręgach P. U. P. P.: Żyrardów o 300, Ciechanów o 538, Włocławek o 109, Płock o 140, Łódź o 5,823 (miasto — Łódź o 4,457), Piotrków o 233, Kalisz o 763, Kielce o 486, Sosnowiec o 502, Radom o 907, Lublin o 200, Nowy Sącz o 48, Bielska o 165, Stanisławów o 151, Przemyski o 420, Krosno o 612, Równo o 200, Brześć n B. o 125, Wilno o 192, Gniezno o 180, Kościan o 94, Leszno o 505, Ostrów o 230, Poznań o 400, Inowrocław o 208, Szamotuły o 355, Grudziądz o 206, Kościerzyna o 329, Starogard o 110, Toruń o 139 oraz powiększenie się liczby bezrobotnych nastąpiło w następujących okręgach P.U.P.P.: Warszawa o 31,300, Warszawski ziemski o 150, Czestochowa o 300, Białystok o 251, Grodno o 186, Tarnopol o 437, Drohobycz o 160, Baranowice o 384, Bydgoszcz o 148 woj. śląskie o 72.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych dotyczyło głównie grup: włókienniczej (o 5 668), hutniczej (o 1,787), górniczej (o 125) i robotników niewykwalifikowanych (o 7,050); wzrost zaznaczył się w grupie metalowej (o 825) i pracowników umysłowych (o 268).

Ogółem liczba bezrobotnych w całym kraju zmniejszyła się o 13,345 osób.

Ponadto w ciągu miesiąca uległa zmianie na lepsze liczba robotników, pracujących niepełne tygodnie: liczba robotników, pracujących 1 dzień, zmniejszyła się o 59, pracujących 2 dni — o 4,910, pracujących 3 dni — o 5,868; natomiast wzrosła liczba robotników, pracujących 4 dni — o 5,297 i pracujących 6 dni — 11,854 osób.

Z dnia

Pomimo że czasy są ciężkie i kryzys trwa finansowy, w dobie wiosennej bajecznie rozwija się sezon sportowy.

„Kapitał” w imprezach zbytniej. Rzecz to przez kluby uznana, Do piłki potrzebne jedynie SĄ „kapitałne”... kolana.

Ac.

KRONIKA.

— Konferencje religijne.

Staraniem Sodalicji Marjańskiej przy J. Jasnej Górze O. Godaczewski, jezuita z Krakowa, wygłosi trzy odczyty w sali „Ogniska Robotniczego” (Krakowska 13): dziś w niedzielę o godz. 4 po poł. — „Zasada sympatii dla autorów przy czytaniu Ewangelji”, w poniedziałek, dnia 19 bm. o g. 7 wiecz. — „Cuda w Ewangeljach” oraz we wtorek, d. 20 bm. o g. 7 wiecz. — „Prawdziwe i fałszywe udrowienia”.

Ceny biletów wejścia od 30 gr. do 1.50 gr.

Niewątpliwie odczyty zgromadzą szerze warstwy społeczeństwa katolickiego.

— Zebranie Stow. Właścicieli Nieruchomości.

Dziś, w niedzielę o godz. 3 i pół po poł. w lokalu własnym (III Aleja 49) odbędzie się zebranie ogólne członków Stow. Właścicieli Nieruchomości.

— Zebranie inwalidów wojennych.

Dziś, w niedzielę o g. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego” (Krakowska 13) odbędzie się zebranie robotników z robót kanalizacyjno-wodociągowych.

— Zebranie robotników, zatrudnionych przy kanalizacji.

Dziś, w niedzielę o g. 1 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego” (Krakowska 13) odbędzie się zebranie robotników z robót kanalizacyjno-wodociągowych.

— Skrócenie służby wojskowej.

Według informacji sfer wojskowych, w najbliższym czasie ma być wydane rozporządzenie w sprawie skrócenia czasu służby wojskowej dla członków stowarzyszeń przysposobienia wojskowego. Zarządzenie to dotyczy ma już rocznika 1905, a skracaloby służbę wojskową o 3 miesiące.

KAWĘ

ŚWIĘTO PALONA

NAJLEPSZE HOLENDERSKIE

KAKAO

FRANCKEN'A z „WIATRACZKIEM”

ORAZ AROMATYCZNA

HERBATĘ

CEYLONSKĄ

Najw. Gat. FLOWERY ORANGE PECCOE

POLECA FIRMA.

„MOKKA KAWA”

LEON PIOTROWSKI

CZESTOCHOWA, II ALEJA 24 — TEL. 1.

Baczność Inwalidzi,

wdowy i sieroty po poległych.

W niedzielę, dnia 18 kwietnia 1936 r. o godz. 2 po poł. w domu Księcia przy ul. Kościuski 58/60 Zarząd Związku Inwalidów Wojennych w Czestochowie, zwołuje

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE,

na które wzywa wszystkich inwalidów, wdowy i sieroty. Sprawy bardzo ważne dotyczą pobierania rent tak inwalidów, wdów i sierot

ZARZĄD.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Czestochowie

podaje do wiadomości, że 20 go kwietnia r. b. odbędzie się w Urzędzie rekrutacja robotników do robót kopalnianych na wyjazd do Francji, oprócz tego Urząd posiada zapas rezerwowania do fabr. włókien na 10 pracowników, 5 przrządek i 40 przyrządów wełny oraz włóczników, blachy cienkiej, zgrzewaczy (platyni i blachy) i ciągnący drutu.

Zawiadomienie.

W niedzielę, dnia 25 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu Z. Z. P. przy ul. Małej Nr. 8 odbędzie się

Walne zebranie pracowników szewskich

ZARZĄD.

Teatr „ODEON“

Program od czwartku 15 do poniedziałku 19 kwietnia 1926 roku.

Szczegóły w afiszach i programach.

Program 2-u godzinny.

Początek ostatniego seansu o godz. 9 min. 15 wicz.

Wobec olbrzymich kosztów obrazu — Ceny miejsc podwyższone: Do krzesel o 20 gr. do łóż o 50 gr.

BACZNOŚĆ CYKLIŚCI!!!

Trasąingi do wyścigów „Dnia Sportu“ tj. 8-go maja r. odbędzie się dla wszystkich kolarzy miejscowych klubów w czwartek, dnia 22-go, w wtorek 27-go i piątek 30-go b. m., od godziny 6-ej po poł.

Zarząd C. T. C.

EGZAMINY

z umiejętności jazdy rowerowej już się rozpoczynają na torze przy ul. Dąbrowskiego 15, co środek.

Zarząd C.T.C.

chodowa. Oto w Częstochowie sprzedawane po 30 gr. za sztukę bomby czekoladowe, zawierające wewnątrz numerowane bony na wielką loterię fantową: W ten sposób wygrać więc można: maszynę do szycia, rower, krowę, konia, dolarówkę itp.

Godny największego poparcia cel oraz cenne premie przyciągają się nie wątpliwie do powodzenia oryginalnej kwesty.

Zbiórka fantów na loterię bezrobotnej inteligencji

Od poniedziałku rozpocznie się zbiórka fantów pó fabrykach, sklepach i prywatnych mieszkaniach na loterię fantową, która urządzona zostanie w dniu 13-go maja na rzecz Zw. bezrobotnych pracowników umysłowych przy Chr. Zw. Zaw.

W tumanach kurzu. Nadchodzi lato, a w związku z tem staje się koniecznością polewanie i zwilżanie trotuarów i jezdni. Niestety, nie wszyscy dozorczy rozumieją ten obowiązek, tyczy się szczególnie ulic położonych na krańcach miasta. Każdy wóz, każde auto przejeżdżające wzniesia tuman kurzu, a przechodnie muszą wchłaniać brud i zarazki. Zdarza się też, że dozorczy zmiatają ulice, nie polawszy jej uprzednio, w czasie kiedy robotnicy spieszą do fabryk, a młodzież szkolna udaje się do szkół. Pożądaniem jest więc, by od powiednie czynników zainteresowały się tą sprawą i zwróciły bacniejszą uwagę na przestrzeganie przepisów sanitarnych.

Z kino-teatrów

Teatr „Odeon“ wystawia wielki dramat erotyczny p. t. „Varieté“. Dawno już nie oglądaliśmy tak wspaniałego, porywającego wprost filmu. Na wysoką wartość artystyczną obrazu składa się cały szereg czynników. przede wszystkim zaś nieporównana gra Emila Janningsa, który wznosił się tutaj na szczyty sztuki aktorskiej. Doskonale sekunduje mu śliczna Lya de Putti. Treść niezmiernie ciekawa i mocna w ujęciu, przemysłana w najdrobniejszych szczegółach reżyserja, akcja kalejdoskopowo barwna, pyszna galerja typów, wystawa i technika zdjęć — wszystko to składa się na tak piękną całość, że publiczność głośno wyraża swe zadowolenie i uznanie.

Kino-teatr „Nowy“ — demonstruje dwa wielkie filmy: dramat p. t. „Sprawa Hieronima Krenkebella“ oraz tragi komedję p. t. „Chinchinette“. — Na scenie: występy komika p. Mieczysława Dobrowolskiego.

Teatr „Nowości“ wywiśla od niedzieli arcydzieło filmowe p. t. „Hrabianka popychadło“. Jest to tragikomedia, w której snuje się piękna opowieść o wesółych i smutnych naprzemian dziejach dobrego dziewczęcia. — Rolę tytułową odwarza słynna Mary Pickford — Na scenie: występy śpiewaczki p. A. Cieleckiej i humorysty p. J. Ściwarskiego w nowym repertuarze.

Kino-teatr „Uciecha“ demonstruje dwa filmy: „Saeta obronca królowej“ oraz „Przygodny Saety“. Są to pełne sensacji i humoru dzieje bohaterskiego młodzieńca.

Przylapanie kontrabandy tytoniowej. W pociągu pod

Dziś! Najdoskonalszy Film sezonu!!! Największy sukces świata!!! Dziś!

VARIÉTÉ

Porywający dramat erotyczny w 10-ciu aktach z życia cyrkowców.

W ROLACH GŁÓWNYCH:

EMIL JANNINGS i LYA de PUTTI

Dziś! W „ODEONIE“ cały program wielkiego MUSIC HALLU!!! Dziś!

stacją Radomsko policja skonfiskowała 16 kg. tytoniu zagranicznego, przewozonego przez niejaką Stanisławę Krzemińską z Brzeźnicy. Protokół wraz z tytoniem przesłano do Urzędu celnego w Sosnowcu.

— Oszukińczy handlarz. — Paulina S. Kora, zam. w Olszynie, pow. lubliniecki, zameldowała policji, że kupując na St. Rynku od jakiegoś handlarza materiał, została przezeń oszukana, bowiem oszust zamiast nabytych 4 mtr. towaru, odmierzył jej tylko 2 metry. — Wdrożone dochodzenie policyjne ustaliło, że oszukińczy handlarzem tym był Bronisław Szkop (Senatorska 11), który też został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

Kronika handlowa.

— Pożyczka holenderska na cele rolnictwa. Bank ziemski w Warszawie otrzymał 450 tys. dolarów pożyczki od banków holenderskich. Pożyczkę udzielono na przeciąg półtora roku na 16 proc. rocznie. Bank przewiduje ją na cele finansowania większe go rolnictwa.

— Na giełdzie zbożowej — uspokojenie. We wczorajszych transakcjach zbożowych nastroj wśród kupujących był o wiele spokojniejszy: cen żadnych nie chciano płacić, motywując to spadkiem dolara. Zaofiarowanie ziarna na ogół było wczoraj większe, gdyż młocka, pomimo robót polnych, postępuje naprzód.

Jęczmień browarowy i kaszany zrównały się w cenie; przeważnie handlowano jęczmieniem w jednej cenie z żytem. Owies w zaofiarowaniu gatunków dobrych — jednolity, owsa gorszego spotykano mało; gdyż każdy chętnie doczyści, za co otrzymuje o dość dużą nadwyżkę. Notowano za 100 kg. fr. wagon st. załadowania: żyto pełnej wagi 27.50 — 28 zł, (fr. Warszawa 28.50 — 29 zł), pszenica 128 f. hol. 46 zł, jęczmień wyborowy 27.50 — 28 zł, owies jednolity do bry 30 zł, otręby pszenne 22.50 zł, żytnie 21.50 zł.

— Kurs dolara. W dniu 17 bm. oficjalny kurs dolara w Banku Polskim wynosił 8 zł. 83 gr.

HUMOR i SATYRA.

Nieuwaga
— Kazim! Gdy wychodziłam były w szafie dwa ciastka, a teraz jest tylko jedno. Jak to się stało?
— To, ja mamusi, nie zauważyłam w ciemności tego drugiego.
System
— Kiedy przed pięciu laty poślubi-

FIRMA Pateton
w Gmachu Banku Ziemiańskiego Aleja 19
zawiadamia że **ROWERY**
„Ormaode“ i „Inwentia“
oraz piłki sportowe, bajanki odpowiadnie na letniska dla dzieci i starszych nadeszły.

Zł. 400.000 Zł.
i wiele innych wygranych, wygrać można, kupując los do
1-ej Klasy 13-ej Loterii Państwowej
w najszczęśliwszej Częstochowskiej k-lekturze
ANTONIEGO EGERA CZĘSTOCHOWA
I ALEJA NR. 14.
KOŁOSALNE SZANSE! o o CO DRUGI NUMER WYGRYWA!
Cena losu. Cały — 40 zł. poł — 20 zł. zwierzotka — 10 zł.

liśmy się, zawarliśmy układ, że w ważnych sprawach ja będę miał decydujące zdanie, a w mniej ważnych moja żona.

— No, i okazał się ten system dobrym?

— Owszem, bardzo dobry. Tylko że dotychczas nie zdarzało się ważniejsze sprawy.

Dżentelmen

— Pan sze licz ze słowami!
— Nu, co ja sze mam liczyć? Czy ja telegram piszę?

Niniejszem zawiadamiamy członków i sympatyków że

Zebrańie Związku Budowlanego

ulica Kościuszki Nr. 62 odbędzie się dnia 18-go kwietnia w niedzielę o godz. 3-ej po południu. Sprawy ważne, upraszamy o liczne przybycie

ZARZĄD.

Pospieszna pralnia bielizny oraz chemiczna pod firmą „JADWIGA“

w Częstochowie, ul. Strażacka 17.

Przyjmujemy bieliznę sztywną, miękką, jak również garnitury, kostjumy, palta gumowe męskie, damskie i dziecięce po cenach bardzo zniżonych.

Wytwórnia Trykotarzy p. f. „DZEMPER“

Aleja III Nr. 49.

Poleca na letni sezon dziecięce ubranka, sukieneczki. Damskie jedwabne swetry i bluzki.

Duży wybór pończoch i skarpet.

DLA URZĘDNIKÓW RABAT.

OGŁOSZENIE.

Podajemy do wiadomości, że auto „Express“ w Radomsku ma następujący rozkład jazdy:

Z Dziełoszyna do Radomka odjazd o godz. 6 rano, z Radomka do Przedborza odjazd o godzinie 19 wieczorem, z Przedborza do Gorkzowic odjazd o godzinie 23 i pół.

Następnego dnia:
Z Gorkzowic do Przedborza odjazd o godzinie 4 rano, z Przedborza do Radomka odjazd o godz. 9 rano, z Radomka do Dziełoszyna odjazd o godz. 16 po południu.
Z Radomka do Gidel na zamówienie. Cena za 1 kilometr 15 cte groszy od osoby.

Przedsiębiorstwo komunikacji samochodowej
Auto „EXPRESS“
w Radomsku

Pierworzeczna Chrzęś. Pracownia
Ubiórów Damskich, Męskich i Wojskowych
KAZIMIERZA BIENIA
w Częstochowie, II Aleja nr. 36, obok poczty, filja ulica Stawowa nr. 21.
Przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące o 30 procent taniej.
Upierzejnie proszę o zwiedzenie mojej pracowni.

Polecajcie Przemysł Kralowy! Nie szukajcie rowerów zagranicznych!

ZAKŁAD ROWEROWY SZ. BAJER i S-ka

Częstochowa, ul. Piłsudskiego 29

WYKONYWA:

Rowery nowe, emalowanie, remonty, oraz wszelkie reperacje rowerów i motocykli.

ROBOTA SOLIDNA I SZYBKA. — CENY NISKIE.

Poszukuje się dobrego polowania

1000 mórg, w obrębie 50 km. od Częstochowy, z dogodną komunikacją w pobliżu szosy. Oferta w „Gońcu“.

WĘGIEL.

Dowiadujemy się iż nasz sprzedawca węgla rozważonego po ulicy, pobiera większą cenę jak jest wyznaczona t. j. zł. 3,80, za 100 kg. Upierzejnie prosimy Sz. naszych odbiorców więcej nie płacić, za żądanie wyższej ceny reklamować do naszej firmy. Polecamy uwadze W. P. P. iż da jemy węgla najlepszy, waga rzetelną i dostawę za darmo. Zamówienia i reklamacje przyjmujemy ustnie, piśmiennie i telefonicznie.

Przedsiębiorstwo Handlowe „SPOLEW“ w Częstochowie, Kościuszki 43 tel. 230.

ŻARÓWKI

najtaniej do nabycia w Biurze „Promień“, Aleja 30

Nadodszly również 5-świ-cio-wce żarówki do bram i do klatek schodowych.

Ogłoszenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, rew. I-go pow. Częstochowskiego K. PEŁKA, zam. w Częstochowie przy ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 6, ogłasza, że w dniu 23 Kwietnia 1926 roku od godziny 10-ej zwana w Częstochowie, przy ul. Prawe - Wały Nr. 14 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Szyi Kromolowskiego, a mianowicie: fortepianu, zyrandola, lustra, tremasza i kredensu, ocenionych na zł. 925, lecz mogą być sprzedane niżej ceny szacunkowej jako w drugim terminie.

Dnia 8 kwietnia 1926 r.
Komornik K. PEŁKA.

Rowery

trwale najlepszej konstrukcji. Części i emalowanie, oraz reperacja szybko i solidnie. Ceny fabryczne. Częstochowa, ul. Wały Nr. 14 „Remont“.

Marjan Misiorowski

Częstochowa, III Aleja Nr. 50, poleca towary kolonialno - spożywcze, galanterijne i mydlarskie, po cenach najniższych

Roman Filipowicz DENTYSTA

ulica Fanny Marji Nr. 24. Przyjmuję od godz. 10 — 12 i od 3 — 6 po poł.

Łóżka

zależne z siatkami fa bryki Akc. Tow. Konrad Jarnuszkievicz i S-ka poleca firma „Cmielów“ II Aleja 42.

Do sp zedauia
dom 16 mieszkań wórdmiesciu 8000 zł. i dom 6 mieszkań 3000 zł. inne kupna i sprzedaż. Wład Wieluńskirynek 8 Sygndziński

Kupię
maszynę do szycia używaną, w dobrym stanie, pierwszorzędą lub benckową. Adresy skłać do „Gońca“

Ostentacze się w „Gońcu“ Częstochowskim

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI

Potrzebna... Udziałem... Bryczek... Zgubiono... Poszukuje... MIESO... Marchew... Fotografje... Inzynier... Poszukuje... Meble... Sprzedam